

(Ellinger) nævnt et Par mindre Spørgsmaal. Jeg tror, det ærede Medlem havde Ret i det ene Tilfælde, men Uret i det andet. Hvad Spørgsmaalet om Arkitekthonorarerens Størrelse angaar, da mener jeg, at Arkitekthonoraret ikke beregnes paa Grundlag af Overslagssummen, men de beregnes, naar Bygningen er færdig, efter Bygningsudgifterne. Men derimod var det ikke rigtig, i alt Fald ikke i alle Tilfælde, om det overhovedet er rigtig i noget, naar det samme ærede Medlem mente, at Arkitekterne af dette Beløb maatte betale Udgifterne til Konduktører, Kontorhold o. s. v. (Ellinger: ikke til Konduktører). Der er i Regelen paa Overslagene beregnet Beløb ogsaa til disse Udgifter. Men jeg kan gerne indrømme, at der hersker nogen Uoverensmelse ved de forskellige forefaldende Lejligheder paa disse Omraader, saa at ingen af os her kan angive noget aldeles bestemt.

Hermed mener jeg at have besvaret, hvad det kan være nødvendigt at besvare i dette Øjeblik. Jeg haaber, at Forslaget maa blive Genstand for en omhyggelig Overvejelse i et Udvalg. Naar det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) henviste til, hvad jeg havde angivet med Hensyn til eventuelle Ændringer i Lovforslaget, fastholder jeg ganske vist dette. Men jeg tror dog, at det ærede Medlems Opfattelse af Rækkevidden af disse Ændringer gaar noget videre, end min Opfattelse gaar. Jeg antager dog, at Udvalgets Overvejelser ville bringe Klarhed ogsaa i dette Spørgsmaal, og skal derfor foreløbig indskrænke mig hertil.

Bluhme: Jeg kan ikke nægte, at jeg blev noget forbavset over den stærke Kritik, som er kommen frem overfor Ministeren med Hensyn til dette Lovforslag. Thi saa længe jeg har siddet i Rigsdagen, har der fra alle Sider været klaget over, at Staten byggede upraktisk og kostbart, og der har været krævet Forandring i de Forhold, under hvilke vort offentlige Bygningsvæsen er blevet ført. Nu forekommer det mig derfor, at det i ethvert Tilfælde er fuldt berettiget og naturligt, at den højt-ærede Minister kommer med Forslag til en Omordning. Om nu hans Forslag i alle Enkeltheder er fuldt tilfredsstillende, det vil jo blive underkastet Omtale i et Udvalg, og der vil man vistnok ogsaa kunne komme til en Forhandling med Ministeren, hvis man virkelig kan fremsætte Forslag om nødvendige og velbegrundede Ændringer.

Jeg for mit Vedkommende har nærmest

opfattet Bygningsdirektørens Stilling saaledes, at han skulde være Konsulent for Ministeren. Han behøver ikke at være Danmarks ypperste Arkitekt for at kunne staa ved Siden af Ministeren og raade ham med Hensyn til Bygningsanligger, Fremgangsmaaden ved Udskrivning af Konkurrencer og slikt. Det er jo ikke Meningen, at han skal bygge det ny Christiansborg, fordi han er Konsulent for Ministeren. Men Ministeren har desværre hidtil staaet aldeles uden Støtte. Vi have haft disse Bygningsinspektører, som rundt om i Landet have siddet som enemægtige Herskere, som smaa Paschaer for alt Bygningsvæsen, som sorterer under dem. Derover har der været klaget.

Naar saa det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) har paatalt de Indvendinger, der ere gjorte mod at lønne Arkitekterne med 3 pCt., saa tager han fejl. Jeg tror aldeles bestemt, at det er netop af Overslagssummen, de faa de 3 pCt., men de faa ingen Ting udbetalt, før man er færdig. Nu kan det gerne være, de ikke faa for meget; det tror jeg heller slet ikke. Men der ligger ingen Betyggelse for Befolkningen og Regeringen i et Overslag, hvorefter Arkitekten kan beregne sig som Indtægt 3 pCt. af Overslagssummen. Deri ligger der ingen Betyggelse for, at han har gjort sig Umage for at faa Udgiften saa langt ned som muligt. Det kan godt være, at man maaske burde give ham mere for hans Arbejde, naar man saa var vis paa, at han havde gjort sig Umage for at faa Bekostningen længere ned, saa tjente man maaske Penge. I ethvert Tilfælde for Befolkningen ser det højt mærkeligt ud, at vedkommende skal have Procenter af den Overslagssum, han kommer med, uden Hensyn til den Pris, der i Virkeligheden bliver bygget for. Jeg skal nævne Eksempler. Skagens Havn var oprindelig projekteret til en Anlægssum af $2\frac{1}{2}$ eller $2\frac{1}{4}$ Mill. Kr., men blev bygget for knapt $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Det havde gjort Forskel, om Arkitekten skulde have 3 pCt. af $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr. eller af $1\frac{1}{2}$ Mill. Kroner.

Mån vil kunne bygge lige kunstnerisk smukt og godt her i Landet, selv om Ministeren har en saadan Konsulent. Ved alle større Arbejder vil der vel ligesom hidtil blive udskrevet Konkurrencer, men for alt, hvad der hører til den saa at sige daglige Virksomhed, tror jeg, vi ville blive heldigere stillede ved denne Ordning. I Stedet for disse Bygningsinspektører, der